

REFERAT

Fra:	Lise Spikkeland	Dato:	12.10.2021
Til:	Kommunesektorens etikkutvalg	Dokument nr.:	19/00099-42
Kopi til:			

Sted: Nationaltheateret møtesenter (KS-huset)

Tid: 23. september 2021

Til stede

Tora Aasland
Tor Dølvik
Tomas Norvoll
Paul Leer-Salvesen
Mah-Rukh Ali
Lene Conradi
Cicel Aarrestad

Forfall

Camilla Dunsæd
Åse Elin Hole
Casper Lehland

KS administrasjonen

Frode Lindtvedt
Signe Pape
Lise Spikkeland (ref)

11/21 Godkjenning innkalling, dagsorden og referat

Innkalling, dagsorden og referat godkjent.

12/21 Åpen runde - innspill til aktuelle tema og problemstillinger

Alle bidro med å løfte aktuelle tema som utvalget kan vurdere å jobbe videre med.

Noen stikkord fra runden:

Utvalget må løfte fram det vi allerede har gjort, for eksempel KS undersøkelser om risiko og forebygging. Har vært krevende at vi ikke har fått vært ute og møtt kommuner, å formidle og ha dialogen der. Vi må være aktuelle, ta fram utvalgets råd og anbefalinger når det oppstår konkrete saker. Gjerne være i forkant med å tenke gjennom hvilken medieoppmerksomhet vi ønsker. Rette mer oppmerksomhet mot hvordan pandemien har bidratt til økte forskjeller – og hva det gjør med tilliten i samfunnet. Kan etikkutvalget være i forkant med å identifisere og gjøre kjent nye «trusler» på området etikk og antikorrupsjon? Vi bør også ha et positivt fokus i budskapet: hva samfunnet/kommunene kan spare på å forebygge korrupsjon, at det bidrar til tillit. Varsling fortsatt et tema å ta tak i. Spørsmål om etiske retningslinjer: ulik praksis med felles eller ulike for hhv ansatte og folkevalgte. IT sikkerhetshensyn resulterte i at fylkeskommunen må over på andre og sikrere kommunikasjonsplattformer – et dilemma når behovet for å beskytte seg utfordrer hensynet til åpenhet og innsyn. «Fakkeltogdemokratiet» - når svaret på uenighet er å ty til gatene er det viktig at folkevalgte ikke er med å underbygge mistillit og kritikk av faglige myndigheter, men bruker de mange andre arenaene de har til å finne gode løsninger. Utfordring når

tillitsbaserte systemer misbrukes, når en ordning tilbys for å løse et problem blir oppfattet som en rettighet som man innretter seg for å få tilgang på. Balansen mellom å selv kontrollere og gjennomgå praksis, vs. kontroll utenfra. Kan etikkutvalget drøfte hva skal til for at vi fortsatt kan ha tillitsbaserte systemer? Passe på at ikke alt ender i lover og regler. Etikk og moral beveger seg over tid, mer enn lover og regler derfor viktig å følge med i tiden på hva som er «etisk riktig».

Oppsummert: etikkutvalget har rollen som rådgivende organ, mens enkelt eksempler kan brukes for diskusjoner på generelt nivå- og inngå i dilemmasamling. Etikkutvalget i mediene: kan godt være mer synlig med våre råd, men må ikke bli oppfattet som en aktør i forvaltningslinjen eller klageinstans.

13/21 Undersøkelser om tillit og korrupsjon

Frode Lindtvedt innledet om resultater fra innbyggerundersøkelse fra Respons Analyse «Tillitsbarometeret» om tillit og viktighet av offentlige institusjoner. Tor innledet om Transparencys TI's Global Corruption Barometer. Undersøkelsen inkluderer tillit til institusjoner og oppfatninger om utilbørlig atferd og korrupsjon. Lise orienterte om KS sin planlagte FOU blant kommunale ledere om kartlegging av press for uetisk atferd og korrupsjon. Etikkutvalget inviteres til å komme med innspill til spørreskjemaet som skal sendes ut.

Lysarkene sendes utvalget.

Fra utvalget: Fint om etikkvalget koples på og kjenner tidspunkt for relevante begivenheter og lanseringer

14/21 Ytringsfrihet – perspektiver fra kommunesektoren

Leder i ytringsfrihetskommisjonen Kjersti Løken Stavrum innledet om kommisjonens oppdrag og arbeid; om innspillsmøtene kommisjonen har gjennomført og de offentlige debattene rundt disse.

Spørsmål og kommentarer fra utvalget, bl.a. om momenter fra Stavrums innledning som berører i KS. For eksempel temaet hets og trusler, rammer for den offentlige samtalen, kommunens bruk av sosiale medier som plattform, EUs Digital Service Act, politikken som arena hvor folk er trent på å håndtere uenighet, ytringsfrihet i offentlig sektor – og grenseoppgang mot varsling. Det ble ikke gjort noe vedtak utover disse kommentarene.

15/21 Om høy etisk standard i foretak og selskap

I møte 15/4 då. fikk utvalget presentert KS` anbefalinger for kommunalt eierskap. Utvalget ønsket å ta opp igjen et notat med anbefalinger om etisk standard i foretak og selskaper fra tidligere etikkutvalg. I møtet 23/9 diskuterte utvalget et revidert utkast til notat, og forslag til anbefalinger. Det legges til et punkt om bærekraftsmål i notatet, og om behov for gode rammer for kontrollutvalgene.

Vedtak

Notatet sendes Samfunnsbedriftene for ev kommentarer og publiseres deretter på ks.no og i andre egnede sammenhenger.

16/21 Hvordan kan etikkutvalget sette spor?

Hvilke spor ønsker utvalget å sette når mandatperioden utgår i 2022? Diskusjon i forlengelsen av åpen runde i sak 12/21.

Noen stikkord fra runden:

Utvalget bør orienteres om tidspunkt for viktige saker/begivenheter i KS: for eksempel lansering av undersøkelser, større møter, FOU lanseringer osv. Ønske om mer synlighet, men det krever planlegging, tid og ressurser. Veldig viktig å komme ut til kommunene igjen, og å nå lokale medier når utvalget er ute. Kan vi gå mer

grundig inn i case utvalget har kompetanse på – og peke på hva som er læringen? Gi innspill til KS FoU ordning om ev kunnskapsbehov. Jobbe mer for å synliggjøre utvalgets råd og sørge for at de blir brukt. Mulig tema: forholdet mellom foretaksstraff og korrupsjonslovgivning, som også angår kommunesektoren. Utvalget kan bidra til å sette dagsorden med sine uttalelser og knytte dem opp mot årshjulet i kommunesektoren.

17/21 Neste møte – 25. november

KS administrasjon jobber videre med planlegging av et møte ute i kommunene. Uvisshet rundt smittesituasjon gjør at kommuner fortsatt er litt forsiktige med fysiske møter. Ikke avklart om det blir fysisk eller digitalt møte, om det blir et ordinært møte i utvalget, eller møte med kommuner.

18/21 Møteplan 2022

I etterkant av møte er følgende datoer satt for møtene i 2022. Det er ikke avklart om hvilke av møtene som avholdes i Oslo, og hvilke som ev avholdes andre steder.

- 27. januar 2022
- 28. april 2022
- 23. september 2022
- 3.-4. november 2022 – siste møte

19/21 Eventuelt

Det var ingen saker til eventuelt.

Møtet ble avsluttet ca kl. 16.